

შპრნალ „ბრამსის“ საპროგრამო წერილი

ამერიკის შესწავლის საქართველოს ასოციაციის პრეზიდენტის, პროფ. ვასილ კაჭარავას მიერ 2018 წლის 19 მაისს პლენარულ სხდომაზე წამოყენებულ იდეას – საქართველოს სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლებშიც გაეხსნათ ამერიკისმცოდნეობის ცენტრები თსუ ამერიკისმცოდნეობის ინსტიტუტის აღზრდილებს, ბუნებრივად გამოვეხმაურე საკუთარი ინიციატივით. ასე გაჩნდა 2018 წლის 14 ივლისს ბრამსის ინსტიტუტი ამერიკისმცოდნეობის ასოციაციის თანადგომით.

საქართველოში პირველი ონლაინ ინსტიტუტის მიზანია ბრიტანეთის, ამერიკისა და საქართველოს ინტერდისციპლინური შესწავლა. ახალი ცენტრის სამეცნიერო კვლევითი ინტერესებიდან გამომდინარე ჩამოვაყალიბე მისი სახელწოდებაც – ბრამსის ინსტიტუტი, რაც სამი ქვეყნის სახელწოდების აბრევიატურაა: **ბრ**-(იტანეთი), **ამ**-(ერიკა) და **ს**-(აქართველო). ბედნიერი დამთხვევაა, რომ ინსტიტუტის დანიშნულებიდან გამომდინარე ჩამოწერილი ათიოდე აბრევიატურიდან ერთ-ერთი უნებურად დაემთხვა გამოჩენილი გერმანელი კომპოზიტორისა და პიანისტის – იოჰანეს ბრამსის (1833-1897) გვარს. ცხადია, ბევრი აღარ მიფიქრია სახელწოდების არჩევანზე, რომელიც მყისიერად მოიწონა ბრიტანელმა პროფესორმა ჯერემი რამსდენმა – ბრამსის ინსტიტუტის ერთ-ერთმა პირველმა მხარდამჭერმა და თანამდგომმა.

ახალი ინსტიტუტის ღოგოზე ნახევარი წელი ვიმუშავე და საბოლოოდ, მისი სამეცნიერო კვლევითი მიზნებიდან გამომდინარე დავხატე: ლურჯ და თეთრ ფერებში შესრულებულ ფარზე ინსტიტუტის სახელწოდება ინგლისურ ენაზე – BRAMS Institute; მის ქვემოთ მარცხნივ განვალაგე სამი ანგლოსაქსური რუნი „ბ“, „ა“, „ს“, ხოლო მარჯვენა მხარეს – სამი ასომთავრული ასო „ბ“, „ა“, „ს“ (ბრიტანეთის, ამერიკისა და საქართველოს საწყისი პირველი ასოების შესაბამისად, რადგან ამ სამი ქვეყნის შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ღო-

გოა); ფარის შუაში მოვათავსე ბორჯღალი, როგორც მარადიულობისა და თავისუფლების ძველქართული მზის სიმბოლო, ბრამსის ინსტიტუტის ქართული სახელმწიფოებრივი მიზნებისადმი ერთგულების ნიშნად; იქვეა კვლევითი ინსტიტუტის ფუნქციონირების დაწყების თარიღი „2018“; ფარის ძირას განთავსებული ალმასი, რაც სიმტკიცისა და მარადიული ფასეულობის სიმბოლოა, სრულიად შემთხვევით, ლოგოს ერთ-ერთი ვარიანტის ონაერულად გაფერადებისას გამოისახა და ასეც დავტოვე, ცოტა შელამაზებული სახით.

ლოგოს ფერებიც მრავალი ვარიანტის მოსინჯვის შემდეგ შევარჩიე: არც წითელი, არც მწვანე და არც ოქროსფერი მოუხდა ფარისთვის შერჩეულ დეტალებს. საინტერესოა, რომ ლოგოს ფერთა სიმბოლური მნიშვნელობები ბრამსის ინსტიტუტის მიზნებსა და მისწრაფებებს ესადაგება – ღურჯ ფერს უკავშირებენ ისეთ ფასეულობებს, როგორიცაა სანდოობა, ძლევა, მოსილდება, მნიშვნელოვნება, ავტორიტეტი, ინტელექტი, სტაბილურობა, ერთობა და კონსერვატიულობა, ხოლო თეთრი, რომელიც სრულყოფილების ფერადაა მიჩნეული, სიმბოლურად გამოხატავს სინათლეს, სიკეთეს, უსაფრთხოებას, სიწმინდესა და სისუფთავეს. თეთრი ასევე ითვლება წარმატებული დასაწყისის გამოხატულებად. ამ ყველაფერს კი ნამდვილად ვისურვებდი ბრამსის ინსტიტუტისათვის.

ბევრს, ყველას თუ არა, გაუჩნდება კითხვა: რატომ გაგაერთიანე ბრიტანეთისა და ამერიკის შესწავლა ქართველოლოგიის საფარქვეშ?

მთელ მსოფლიოშია გაფანტული ამერიკისმცოდნეობის ცენტრები და მათი რიცხვი გამუდმებით იზრდება მაშინ, როდესაც ბრიტანეთის შემსწავლელი ცენტრების თითებზე ჩამოსათვლელი რაოდენობაა და ისინი არსებობის ხანგრძლივობითაც საგრძნობლად ჩამოუვარდებიან ამერიკის შემსწავლელ ცენტრებს. მიუხედავად იმისა, რომ ცხოვრება ინგლისური ენისა და ბრიტანული ლიტერატურის შესწავლით დავიწყე, რასაც ხელს უწყობდა ჩემი გეოგრაფიის მასწავლებლის, გია ჭანტურიას თაოსნობით

55-ე სკოლაში შექმნილი კლუბის „ალბიონი“ საქმიანობა, სკოლის წლებშივე აქტიურად ჩავერთე ამერიკისმცოდნეობაში, რაც დამოუკიდებლობადაბრუნებული საქართველოს სახელმწიფოს პოლიტიკური ნებით იყო განპირობებული. აუცილებელია აღინიშნოს იმავე პერიოდში ბრიტანეთის საბჭოსა და ბაირონის სკოლის ღვაწლი, თუმცა, ისინი, ძირითადად, ინგლისური ენის ცოდნის გაღრმავებას ემსახურებოდნენ და ნაკლებად მოიცავდნენ ინგლისის შესწავლას ქვეყანათმცოდნეობის კუთხით, რასაც განსაკუთრებულად აქცევდა ყურადღებას ბატონი გიოჭანტურია.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სწავლისას, ბუნებრივია, აქტიურად ჩავერთე პროფ. ვასილ კაჭარავას თაოსნობით შექმნილი ამერიკისმცოდნეობის ცენტრის საქმიანობაში, რომელიც 1990-იანი წლების ბოლოს თბილისისთვის უჩვეულოდ გამთბარი და განათებული სივრცის – IREX-ის ბიბლიოთეკის წყალობით აღმოვაჩინე. ეს ცენტრი იმ დროისთვის ახალ და საინტერესო შესაძლებლობებს უანგაროდ სთავაზობდა ყველა მსურველს. ის იძლეოდა უდიდესი გამოცდილებისა და უნიკალური ცოდნის შეძენის საშუალებას ჩვენივე უნივერსიტეტის კედლებში. ვხედავდი, როგორ აქტიურობდა აშშ-ის ელჩი რიჩარდ მონრო მაილსი და მთელი დიპლომატიური კორპუსი, როგორ ედგნენ მხარში ამერიკის შესწავლის გაღრმავებისა და გაფართოების საქმეს საქართველოში. შესაბამისად, თსუ-ის სტუდენტებსა და პროფესორებს თვალიცა და გონებაც იოლად გაუზრბოდათ პომპეზურად ჩატარებული ღონისძიებებისკენ, რომელთაც ამერიკისმცოდნეობის ცენტრი რეგულარულად აწყობდა.

ჩვენდა საამაყოდ და საბედნიეროდ, ნულიდან არაფრის კეთება დაგვიწია. ბრამსის ინსტიტუტის საქმიანობას მხარში უდგას პროფესურა, ვინც ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში აღიზარდა და უდიდესი პრივილეგია ჰქონდა, პირველი დღიდანვე ეთანამშრომლა თსუ ამერიკისმცოდნეობის ცენ-

ტრთან, გაეზიარებინა მისი მიღწევები და წარმატებები, როცა გელა ჩარკვიანის ოცნებას ხორცი შეასხა მისმა ღირსეულმა აღზრდილმა, პროფ. ვასილ კაჭარავამ. ბრამსის ინსტიტუტის წევრებსა თუ მეგობრებს კარგა ხანია, რაც ამერიკის შესწავლის მიმართულებით სოლიდური შედეგები აქვთ. მათი გულისხმიერი, წმინდა მეცნიერული ინტერესიდან გამომდინარე თანადგომა, ახალი ინტერდისციპლინური ონლაინ კვლევითი კერისთვის უდიდესი ფორაა. ასევე უმნიშვნელოვანესია ინსტიტუტის ძველი და მჭიდრო სამეცნიერო-კვლევითი ურთიერთობები ინგლისელ თუ ამერიკელ მკვლევრებთან.

შეუძლებელია ამერიკის შესწავლა ისე, გზად არ გადაკვეთო ბრიტანეთთან დაკავშირებული საკვანძო საკითხებიც. თავად დამფუძნებელი მამებიც მუდმივად ეცნობოდნენ, ითვალისწინებდნენ და აპელირებდნენ არა მხოლოდ ბრიტანული თუ, ზოგადად, ევროპული, არამედ მსოფლიო გამოცდილებითა და დანატოვარით. ბუნებრივია, რომ ამერიკის უძლიერესი და უმდიდრესი ისტორია თავის ხანგრძლივობას არანაკლები მნიშვნელობის მქონე, მრავალსაუკუნოვანი ბრიტანული ფესვების გათვალისწინებით ზომავდეს. თანამედროვე ქართველი ამერიკანისტების ნაწილი ამერიკის შესწავლის ფარგლებშივე მოიცავს ბევრ სხვა ქვეყანას (გაერთიანებულ სამეფოს, თანამეგობრობის ქვეყნებსა და სამხრეთ ამერიკის სახელმწიფოებს), რომელიც უშუალო კავშირში იყო და არის ამერიკის შეერთებულ შტატებთან. სწორედ ეს გახდა ერთ-ერთი უმთავრესი მიზეზი, რის გამოც გადაწყდა, რომ ახალი ინსტიტუტი არ შემოიფარგლებოდა მხოლოდ შტატების მეცნიერული კვლევით. მით უმეტეს, რომ თანამედროვე გლობალიზაციის პირობებში ნაკლებფეჰტურია ცალკეული ქვეყნის პრობლემატიკის კვლევა დანარჩენი მსოფლიოსგან იზოლირებულად.

საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტია და პირადად ვარ მომსწრე, წარსულში როგორი ბრიტანული, სარკაზმნარევი სიყვარულით საუბრობდნენ ინგლისელები ამერიკელებზე და ისიც ბევრჯერ მინახავს, როგორ შენატროდ-

ნენ ამერიკელები ყველაფერს ბრიტანულს. მეგობრული-
ირონიული დამოკიდებულება, ფაქტობრივად, მსოფლიო
საზოგადოების თვალწინ შეიცვალა ამ ორ ერს შორის
ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში. გაცილებით თბი-
ლი და ურთიერთგაგების პოზიცია ჩამოუყალიბდათ. ეს,
ძირითადად, იმან განაპირობა, რომ გაერთიანებულ სამე-
ფოსა და აშშ-ს საერთო მტრები და პრობლემები გამოეკ-
ვეთა. მათ სიტუაცია გააანალიზეს და ცალ-ცალკე ბრძო-
ლას ამჯობინეს, გაერთიანება და ერთმანეთის მხარდაჭე-
რა. ამის მრავალი ნიმუში ვრცელდება მედიასაშუალებე-
ბით, რისი უკანასკნელი მაგალითია დავოსის შეხვედრა-
ზე ამერიკის პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის მიერ უპი-
რობო და საჯარო თანადგომის მერამდენედ გაუღერება
ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრის ბორის ჯონსონისა და
მისი ბრექსიტის გეგმისადმი. სწორედ ბრიტანულ-ამერი-
კული პოლიტიკური ტანდემის შედეგი უნდა იყოს, ამერი-
კისმცოდნეობისადმი სოლიდურად გაზრდილი ბრიტანუ-
ლი ინტერესი იმის პარალელურად, რომ აშშ-ში მომრავ-
ლება დაიწყო ბრიტანეთის შესწავლის ცენტრებმა. საქარ-
თველო არასოდეს ჩამორჩენია მსოფლიოს მოწინავე სა-
მეცნიერო მიმართულებებს და, ცხადია, არც ამჯერად
აპირებს.

დამოუკიდებლობის დღეს ისეთი გრანდიოზული
მნიშვნელობა ენიჭება ამერიკაში, რომ 4 ივლისი ცნობი-
ლი თარიღია მთელი მსოფლიოს მასშტაბით. წარსულში
ინგლისს არასოდეს ჰქონია დამოუკიდებლობისთვის
ბრძოლის საჭიროება. 2018 წლის 23 ივნისს ლონდონში,
სადგურ „ვიქტორიადან“ დიდი მსვლელობა დაიწყო, რო-
მელიც მიზნად ისახავდა, ინგლისის ისტორიაში პირვე-
ლად, დამოუკიდებლობის დღის აღნიშვნას. რა თქმა უნ-
და, როგორც საქართველოს პოლიტიკურ რეალობაში, ისე
ინგლისშიც, ყველას თავისებურად ესმის პოლიტიკური
მოვლენებიცა და კონკრეტული თარიღების მნიშვნელო-
ბაც. მაგალითად, თავის დროზე მწვავე კამათი და მსჯე-
ლობა მიმდინარეობდა საქართველოს დამოუკიდებლობის
დღედ 9 აპრილი აერჩიათ თუ 26 მაისი აღედგინათ. საბო-

ლოდ, კომპრომისული ვარიანტი შეირჩა და საქართველო ყოველწლიურად აღნიშნავს ორ უმნიშვნელოვანეს თარიღს – ეროვნული ერთიანობის დღესა და დამოუკიდებლობის დღეს. ამიტომ, ქართული გამოცდილებით, გასაკვირი არაა ღონდონში ჩატარებული სამი განსხვავებული ღონისძიება ერთსადაიმავე თარიღთან დაკავშირებით. ზოგი ბრექსიტის ქვეყნის დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლად მიიჩნევს, ზოგიც – ქვეყნის დაქცევად. უმნიშვნელოვანესი ის მგონია, რომ ინგლისელების მთავარი ღოზუნგი გახდა ამერიკის 45-ე პრეზიდენტის, დონალდ ტრამპის წინასაარჩევნო მოწოდების პერიფრაზი: „კვლავ გავხადოთ ბრიტანეთი დიადი“. სწორედ ის ფაქტია აღსანიშნავი, რომ თანამედროვე ინგლისში არსებობენ ადამიანები, ვინც ხედავს ამერიკელი ერის მიღწევებს და სურს მსგავსი პროგრესი საკუთარ სამშობლოშიც იხილოს. ამ ორი ქვეყნის ახლებური დამოკიდებულება გახდა შემდეგი მნიშვნელოვანი მიზეზი, რის გამოც ახალი ინსტიტუტის კვლევითი ინტერესი სწორედ ბრიტანეთი და ამერიკაა ერთდროულად.

ვფიქრობ, ქართველები კარგა ხანია უკვე ვდგავართ იქვე, სადაც ეს ორი დიდი ერია დღეს. წლებია, ვცდილობთ საქართველოს სახელმწიფოებრიობის ჩამოყალიბებასა და მიღწეულის გამყარებას იმის სურვილით, რაც მურმან ლებანიძის ლექსშია გაცხადებული: „ოდესმე დიდი ყოფილა საქართველო“. ულამაზეს სიმღერად აქცია ზურაბ მჟავიამ ქართული სულის ეს გამოძახილი, გოგი დოლიძემ რომ შეგვისრულა და ჩავვიბეჭდა გულსა და გონებაში. ეს ხომ სწორედ ის სურვილია, რაც მსოფლიოს „დიდი ორიანის“ (ინგლისელი სატირიკოსის, რიკი ჯერვეიზის ტერმინი რომ გამოვიყენოთ) – ინგლისისა და ამერიკის მოქალაქეებს აქვთ: ჩვენ ყველას გვინდა ჩვენ-ჩვენი ქვეყნები ისევ ისეთი დიადები ვიხილოთ, როგორც ოდესღაც, თითოეული მათგანის „ოქროს ხანაში“. ცხადია, სხვებსაც ბევრი შეუძლიათ ისწავლონ და გაითვალისწინონ ქართველი ერის უდიდესი ისტორიული გამოცდილებიდან. თუმცა, ჩვენთვის ისიც არანაკლებ მნიშვნე-

ლოვანია, მათი გამოცდილება შევისწავლოთ და გამოვიყენოთ ჩვენი სამშობლოს საკეთილდღეოდ. შესაბამისად, ბუნებრივია, რომ ინსტიტუტის სამეცნიერო ინტერესებში ასევე შედის საქართველოსთან დაკავშირებული ბრიტანულ-ამერიკული თემატიკისა და ბრიტანეთ-ამერიკაში ქართული კვალის კვლევაც. ერთია, რას აკეთებდა, მაგალითად, პრეზიდენტი რონალდ რეიგანი აშშ-ში, ხოლო პრემიერ-მინისტრი მარგარეტ თეტჩერი დიდ ბრიტანეთში, მეორეა – საქართველოში რა პოლიტიკურ-კულტურულ პერიპეტიებს ჰქონდა ადგილი იმავე პერიოდში და რა მსგავსება თუ კავშირი არსებობდა ამ სამი ქვეყნის ეროვნულ ინტერესებს შორის.

აღნიშნულ და კიდევ სხვა მრავალ მიზეზთა გამო, გადაწყდა ბრამსის ინსტიტუტის შექმნა ინტერდისციპლინური სამეცნიერო კვლევის ცენტრად, სადაც ბრიტანული, ამერიკული და ქართული გამოცდილების ერთობლივი კვლევები განხორციელდება ქართულ და ინგლისურ ენებზე. ერთ-ერთი უდიდესი მიმართულება იქნება საქართველოს თანამედროვეობისა და ისტორიული ღირებულებების მსოფლიოსთვის გაცნობა ინგლისურ ენაზე. დღეს განსაკუთრებული ინტერესი ღვივდება ჩვენი სამშობლოსადმი და სწორედ ისეთი ხელსაყრელი მომენტია, რომლის ხელიდან გაშვება სახელმწიფო დალატის ტოლფასი იქნებოდა. როგორი გულდასაწყვეტიც უნდა იყოს, ჯერაც ნაკლებად იცნობენ საქართველოს მთელი მისი ღირებულებებით. ეს პოლიტიკური ნაკლი სწორედ სამეცნიერო ინსტიტუტების ხელშეწყობით უნდა აღმოიფხვრას. ოც წელზე მეტია, პროფ. ვასილ კაჭარავა ღლობიერებს იმ გონივრულ მოსაზრებას, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ სწორედ ქართველი მეცნიერების პოტენციალი უნდა გამოიყენოს ქვეყნის საკეთილდღეოდ. ვუიქრობ, ბრამსის ინსტიტუტიც უფროსი კოლეგისა და მენტორის მიერ დასახულ გზას უნდა გააყვეს.

ბრამსის ინსტიტუტის საქმიანობამ და სამეცნიერო კვლევებმა, ჩვენი მხრიდან ყოველგვარი ინიციატივის გარეშე, პირველი ნაბიჯებიდანვე მიიპყრო ევროპა-ამერიკის

წამყვანი მეცნიერებისა თუ დარგის სპეციალისტების ყურადღება. საერთაშორისო ინტერესმა და გამოხმაურებამ კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი კვლევების შეთავაზების სურვილი გაგვიჩინა. ახალგაზრდა ინსტიტუტის სოლიდური ინტელექტუალური წონა და მონაცემები უდევს საფუძვლად უფრო დიდ ასპარეზზე გასვლის სითამამეს.

ლამის, ცხოვრებასავით ხანგრძლივია ჩემთვის ამ სფეროში საქმიანობა. ძალიან გამიჭირდება იმის გარჩევა, რა არის ჩემი უფრო და რა – კვლევის შედეგად შეძენილ-მოპოვებული. ბრიტანეთის, ამერიკისა და საქართველოს შესწავლა იმდენად საინტერესო და სასიამოვნოა, რომ უფრო სახალისო საქმიანობად აღვიქვამ, ვიდრე პროფესი-ად ან მეცნიერებად. თუმცა, კარგად მაქვს გააზრებული გაზრდილი პასუხისმგებლობაცა და ვალდებულებაც მას მერე, რაც მეცნიერი-მკვლევარი ანალიტიკოსის სტატუსს ახლადღაარსებული ინსტიტუტის დირექტორობაც დაემატა; თანაც არა მხოლოდ ამერიკანისტიკის, არამედ ანგლისტიკისა და საქართველოს კვლევების ინტერდისციპ-ლინური ამბიციებით.

ამ სფეროსთან ჩემი დამოკიდებულება ერთდროუ-ლად პროფესიულიცაა და პირადულიც. ამერიკელებისგან ვისწავლე, რომ სათაკილო კი არა, საპატიო და საამაყოა წინამორბედის მხრებზე დგომა, ვიდაცის ჭკვიანურად გაკ-ვალულზე სიარულით ახალი მწვერვალებისკენ სწრაფვა. თავის დროზე ამერიკელებმა არა მხოლოდ ბრიტანეთის კულტურა და პოლიტიკურ-სოციალური გამოცდილება გა-ითვალისწინეს, არამედ მთელი ევროპისა და მსოფლიოს მასშტაბსაც გადასწვდნენ. ამიტომაც, დღემდე პატივსაცე-მია დამფუძნებელი მამების ღვაწლი. მხოლოდ მათი კურ-სიდან გადახვევა თუ დაღუპავს ამერიკას, რაც, იმედია, არასოდეს მოხდება.

ბრიტანეთის იმპერიის ნამცვრევზე დგას დღემდე თანამედროვე ევროპა, რაგინდ უსიამოვნო იყოს ამის ხმა-მალღა აღიარება საფრანგეთის, ესპანეთისა თუ გერმანი-ისთვის. გაერთიანებული სამეფოს გასვლაც იმიტომ აშ-ფოთებს ევროკავშირს, რომ ძალიან სჭირდება ინგლისი

მთელი მისი ავ-კარგით. ამას მშვენივრად ხვდება, მაგრამ უკუღმა ლაპარაკობს. არ არსებობს მსოფლიო პოლიტიკაში პრეცედენტი, იმას ებღაუჭებოდნენ წამყვანი სახელმწიფოები, რაც არ არგიათ. ძალზე საეჭვოა, რომ ინგლისის კეთილდღეობისთვის გამოიდეს თავი მოულოდნელად. თუმცა, შორეულ პერსპექტივაში, ბრექსითი არა მხოლოდ ბრიტანეთს, არამედ დანარჩენ ევროპასაც გაუკვალავს გზას გაცილებით უკეთესი მომავლისკენ, თუ ყველაფერი სათანადოდ განხორციელდება.

ისედაც პატარა საქართველო, სულ უფრო და უფრო რომ მცირდება და ქართული გულივით იკუმშება, პირველი ევროპელების აკვანია. დასავლეთ აზიას მიგვაკუთვნებენ თუ აღმოსავლეთ ევროპას, ჩვენი სამშობლოს ლოგიკური ადგილი მუდამ იყო და იქნება ევროპის წილში. პოლიტიკური ბედის ირონიით, ეს ქვეყანა სწორედ იმ დასავლური სამყაროს სამშობლოა, რომლის ნაწილად აღიარებასა და გახდომასაც ცდილობს ლამის სამი ათეული წელიწადია. ამიტომაც, აქტუალური და მნიშვნელოვანია ინგლისის, ამერიკისა და მათ რაკურსში საქართველოს წარსულის, აწმყოსა თუ მომავლის პერსპექტივათა მეცნიერული კვლევა და გასაჯაროება პრაქტიკული მიზნების გონივრულად დაგეგმვისათვის. ბრამსის ინსტიტუტი გაასმაგებული ენთუზიაზმით გააგრძელებს წლების წინ აქტიურად დაწყებულ საქმიანობას. მსოფლიოში, თითქოს, ჯანსაღი ცვლილებების პერიოდი დგება და ჩვენი სამშობლო ამჯერად მაინც უნდა მოხვდეს სათანადო პოზიციაზე. სწორედ ამ დიად მიზანს ემსახურება ინტერდისციპლინური ონლაინ ინსტიტუტის დაარსება და მისი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ასახვა აკადემიური ჟურნ. „ბრამსის“ ფურცლებზე.

მაია ნადარეიშვილი

ბრამსის ინსტიტუტის
დამფუძნებელი და დირექტორი,
ჟურნალ „ბრამსის“ მთავარი რედაქტორი